

Telegraful Român.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 14 cor., 6 luni 7 cor., 3 luni 3 cor. 50 fil.
Pentru monarhie pe an 16 cor., 6 luni 8 cor., 3 luni 4 cor.
Pentru străinătate pe an 24 cor., 6 luni 12 cor., 3 luni 6 cor.

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației tipogr. arhid., Sibiu, str. Măcelarilor 45.

Correspondențele

să se adreseze Redacției „Telegrafului Român”, str. Măcelarilor Nr. 45.
Scrisori nefrancate se refuză. — Articoli nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE:

Pentru odată 14 fil., — de douăori 24 fil., — de trei ori 30 fil.
rândul cu litere garmond.

Cuvântul Monarhului.

Sibiu, 8 Februarie n.

În numărul de ieri, Duminecă, al foii oficiale din Budapesta, s'a publicat următorul autograf preafinalt, adresat contelui Ștefan Tisza, ministru-president ungar:

„Iubite conte Tisza!

Reprivind asupra războiului, care decurge acum de jumătate de an și care ne-a fost octroat de năzuințele dușmănoase ale contrarilor noștri, cu inimă stăpânită de grațitudine îmi aduc aminte de atitudinea plină de jertfe, manifestată în aceste zile grele de credincioasele mele popoare.

Pline de demnitate, pătrunse de serioasă încredere proprie, ele s'au dovedit de vrednice pentru cerințele epocii acesteia. În nobila însuflețire, cu care și-au trimis fiii sub steagurile mele, în acomodarea de bună voie pretenșiunilor vremilor războinice și în purtarea de grije cu jertfire de sine de jertfele războiului, am putut să văd noile manifestări splendide ale patriotismului lor și ale virtuților lor cetățenești.

Această experiență, care-mi cade bine, potențează încrederea pe care am pus-o în armata mea, încunjurată și acuma cu atâta glorie splendidă, eșită din fapturi războinice.

Nazuința guvernului meu (ungar) de a pune forțele noastre ale tuturor în serviciul congruent al scopurilor comune, se întâlnește cu procedura analogă a guvernului austriac. Sub conducerea sa, națiunea și în viitor cu promptitudine își va jertfi sângele și averea pe altarul patriei, purtând cu voie până la sfârșit sarcinile grele ale războiului. Sper cu încredere, că cu ajutorul lui Dumnezeu, în pacea care va fi elupată își va primi vrednica răsplătă pentru sforțările, suferințele și primejdiile din războiul în care a luptat cu credința până la sfârșit.

Te încredințez, ca acestea, pe lângă talmăcirea celei mai calde recunoștințe și mulțumiri, să le aduci la cunoștința națiunii.

Dat în Viena, la 4 Februarie 1915. Francisc Iosil m. p. Conte Ștefan Tisza m. p.

Un autograf de asemenea cuprins a fost adresat și ministrului president din Austria și a apărut tot ieri, Duminecă, în monitorul oficial din Viena.

Ziarele maghiare dau o deosebită importanță faptului, că în autograf numai odată se face pomenire despre „popoarele mele”, iar despre „națiune” e vorba de mai multe ori. Se fac a nu ști, că sub națiune e înțeleasă națiunea politică ungară, din care fac parte toate popoarele!

Atitudinea clerului

față de războiu.

I.

În suplimentul de Crăciun al unui ziar cotidian, un valoros cercetător în domeniul științelor naturale la noi, publică un articol de ocazie, din care transpiră întreagă amărăciunea și răsvrătirea sufletească a omului cugetător față de războiul actual, care a incendiat Europa.¹

În același timp, mâncând din contrastul isbitor în care a petrecut lumea europeană praznicul întrupării Mântuitorului, sârbătoarea păcii și a buneivoinii, din anul 1914, autorul constată, că în vremuri normale nu se desfășură o activitate conștientă pentru asigurarea păcii universale și în această ordine de idei o mare parte din răspunderea morală pentru urgiile războaielor o atribue bisericii, sau mai corect: *clerului*.

— «Iubirea de aproapele este temelul religiei creștine și în același timp este temelul pacifismului modern» — zice autorul nostru.

«Dar prelușii urmași ai lui Cristos nu s'au prea întrepus pentru acceptarea acestui remediu în aplanarea conflictelor dintre națiuni... Nici astăzi nu-i aflăm în șirul protagoniștilor pentru pace. Din congresele pacifiste lipsesc...»

«Nu știu, ca vre-un prelat să fi luat premiul Nobel pentru pace... Fețele bisericesti se împacă cu toate năsbătăile diplomatice, și cu chaosul mondial produs de ele...»

«Oportunismul acesta al bisericilor în general este neexplicabil. Max Nordau are multă dreptate, când îl poreclește *«minciună convențională»*...»

«Când arhieriei tuturor țărilor ordonă rugăciuni în biserici pentru biruința armelor, — mi se pare un *«paradox»*...»

Cu alte cuvinte, biserica creștină și respective clerul ei de toate neamurile și confesiunile, ar fi culpabil pentru izbucnirea războaielor sângeroase dintre popoare, fiindcă nu munceste în măsura cerută pentru întro-narea pe pământ a dragostei și a păcii vestite de Cristos și nu ia parte nici

chiar la congresele pentru pacea universală. Dimpotrivă, biserica se acomodează și se împacă cu toate capriciile diplomației și în loc să-și pună în cumpănă toată autoritatea pentru curmarea măcelului înfricoșat, care se desfășură sub ochii noștri, prelații creștini ai statelor beligerante se mulțumesc a trimite pastorale, ordonând rugăciuni publice pentru biruința armelor ucigătoare. Atitudinea aceasta a preoților este nu numai oportunistă, ci deadreptul contrară chemării lor de urmași ai lui Cristos.

Până aci reflexiunile autorului nostru.

Mărturisim din capul locului, că din parte-ne încă nu socotim, că războiul ar constitui o fericită și creștinească soluție a raporturilor și diferendelor dintre popoarele, cari acum de aproape douăzeci de veacuri se adapă la isvoarele culturii și religiei creștinești.

Împărtășim deci complect răsvrătirea firească a autorului față de ravagiile acestui «flagel» îngrozitor, în care milioane de oameni se năpustesc unii asupra altora, ca să nimicească marele mister, alcătuitor al atâtor opere clasice și neperitoare: *viața*.

În adevăr, ori sub care raport am privi și aprecia războiul, e aproape cu neputință, ca firea noastră omenască să nu se zguduie și să nu murmure, văzând distrugerea atâtor valori și energii de viață, văzând ruina și pârjolul, ce rămâne în milioane de *inimi* stinghere, pe urma acestui monstru formidabil.

Dar oricât am respecta opinia autorului și ori câtă dreptate ar avea dânsul în judecarea războiului din punctul de vedere al filosofiei raționaliste, o parte din reflexiunile sale, în special osânda ce o pronunță asupra clerului în general este, după convingerea noastră, prea gravă și prea nedreaptă, decât s'o putem trece cu vederea.

Vom încerca deci să supunem constatările spicuite mai sus unei cercetări obiective și vom da, — încât ne permit cadrele, — unele explicații potrivite a ilustra și a dovedi, că atitudinea luată de cler față de actualul războiu european este numai la aparență paradoxală.

La prima vedere s'ar părea, că autorul are perfectă dreptate. Biserica Mântuitorului Cristos, chemată a propovădui *pacea* și a cultiva *iubirea* între oameni, fără îndoială, nu poate să aprobe dușmăniile și bătăile. Preoții, reprezentanții păcii și vestitorii iubirii de aproapele, nu pot lua în același timp apărarea războiului, sau dacă totuși o fac, ei reprezintă o cauză diametral opusă misiunii lor pe pământ.

Numai cât chestiunea nu trebuie pusă în forma aceasta.

Pentru a înțelege și a aprecia corect finuta bisericii și a clerului față de războiu se cere, ca războiul, cu toate zguduiriile și calamitățile lui, să-l privim, nu prin ochelarii filozofiei, sau ai rațiunii omenesti, ci prin *prizma doctrinei bisericesti*.

Numai judecând războiul în spiritul credinței și învățaturii bisericesti vom putea să ne rostim cu temei, întrucât atitudinea clerului constituie un paradox sau nu.

Nu vom face aici apologia încăierării popoarelor Europei și n'avem de scop să încercăm o justificare a clerului sub raportul teologic, cu un larg aparat de doctrină bisericască. Ne vom mărgini să lămurim chestiunea numai cu câteva argumente, prinse în fuga condeiului.

E incontestabil, că rostul războiului până la un punct se poate justifica chiar cu pasagi din sfânta scriptură. Mai cu seamă vechiul testament ne oferă în privința aceasta material cât se poate de abundent. După concepția teocratică a legii mozaice, Dumnezeu (Iehova) nu este numai făcătorul și stăpânitorul a toate, ci tot el este și *Domnul cel tare în războiu*, care se îngrijește de soarta și întărește brațul poporului său ales, sfărâ-mând puterea vrășmașilor lui.

Mărturișiți-vă Domnului, cântă psalmistul,
...Celui ce a bătut împărați mari
Și a omorât împărați tari,
Pe Sion împăratul Amoreilor
Și pe Og împăratul Vasanului,
Și ne-au izbăvit pe noi de vrășmașii noștri...
(Psalmi 134, 135).

Am reprodus din psalmii aceștia, pentru că ei se cântă și'n biserica noastră la anumite praznice. S'ar părea deci, că introducându-i în cultul divin, biserica noastră a acceptat și ea concepția iudaică a lui Dumnezeu *«cel tare în războiu»*. Dealtcum se știe, că testamentul vechiu este menținut și utilizat în toate bisericile și confesiunile creștine.

Dar să nu ne întemeiem pe legea mosaică, se va reflecta, pentru că Mântuitorul Cristos, care a venit ca să îndrepteze legea, a nobilitat și a perfecționat concepția omenirii despre ființa și atribuțiunile lui Dumnezeu. În legea lui Cristos vechiul Iehova, cel mândru și răzbunător, este înlocuit cu Dumnezeul milei și al îndurărilor, cu părintele cel bun și iertător, care veghează cu nemăsurată iubire asupra tuturor fapturilor sale, care ne povățuiește să avem dragoste între noi, să facem bine celor ce ne urăsc și să aruncăm cu pâne asupra celor, cari aruncă în noi cu petrii. Incontestabil prin urmare, că Dumnezeu, personificarea supremei iubiri și desăvârșiri morale, nu poate să voiască și să consimtă cu dușmăniile și luptele, cari se ivesc între făpturile sale, iar reprezentanții religiei și urmașii apostolilor lui Cristos încă nu pot să binecuvinteze războaiile și măcelurile.

Fără îndoială, răspundem noi, *dorința nemijlocită și voința absolută* a lui Dumnezeu, iubitorul de oameni, nu poate să fie, decât *pacea și bunăvoința*, care a răsunat, ca o lozincă divină și'n cântarea îngerească d-la nașterea Mântuitorului.

În cursul vieții sale pămăutești Cristos, trimisul lui Dumnezeu, în repeșite rânduri accentuiază *«pacea»*. *«Pace vouă»* — zice el apostolilor,

¹ Paradoxe (Biserica și războiul) de G. Todica, «Românul» din Arad Nr. dela 25 Dec. 1914.

arătându-li-se după înviere, «*pacea mea dau vouă*», le spune cu altă ocaziune. Iar evanghelia lui nu-i decât codificarea clasică a mijloacelor interne, prin cari se poate ajunge la acest suprem ideal al sufletului omenesc: *la pace*.

Ideea păcii sămănată în sufletul omenimii de Mântuitorul Cristos a îmbrăcat pe urmă atribuțiile unei legi dumnezeiești, mari și sfinte, pe care biserica lui Cristos s'a sprijinit și n'a încetat s'o propovăduiască, cu toată țaria cuvântului, dela începutul ființării ei până în ziua de astăzi. Principiul acesta fundamental al legii creștinești și-a primit expresiunea cuvenită și în cultul divin. În biserica noastră, de pildă, zilnic ne rugăm «*pentru pacea de sus*», pentru «*pacea a toată lumea*» și pentru «*vremi cu pace*», iar în alte ectenii rugăm pe Dzeu să ne trimită: «*Inger de pace, credincios, îndreptător și păzitor sufletelor noastre*»...

Incontestabil deci, că biserica creștină crede în ideea păcii universale, o propagă, se roagă și întrebuințează toate mijloacele cu putință pentru sălășluirea ei în inimile oamenilor, potrivit voinții pozitive a lui Dumnezeu.

Din toate acestea însă ar fi greșit a trage concluzia, că contrarul dela pace, adică certele și luptele ce se ivesc la răstimpuri între oameni, s'ar întâmpla fără voia lui Dumnezeu, sau chiar împotriva voinții lui. A crede așa ceva este egal cu a admite, că izbucnirea războaielor sfidează concepția dumnezeirii cu atribuția atotputerniciei și face iluzorică misiunea divină a Mântuitorului, care a vestit pacea pe pământ.

Nici decum!

Pentru că, după credința și învățătura pozitivă a bisericii, nimic în lumea văzută și nevăzută nu se poate întâmpla fără știrea și învoirea Tatălui celui atotștiutor. Toate câte se întâmplă, bune sau rele pentru noi oamenii, cu voia și aprobarea Lui se întâmplă. După cum «*toată darea cea bună și tot darul desăvârșit*» ne vine de sus, «*dela părintele luminilor*», tot asemenea crede și ne învață biserica, că toate năcazurile, primejdiile și nenorocirile, ce vin asupra noastră, sunt lăsate sau rânduite de voia lui Dumnezeu. Foametea, inundările, epidemiile, cutremurele, războaiele sângeroase și toate catastrofele cosmice, cari se descarcă asupra noastră, biserica le privește — nu ca un «*rău necesar*», — ci ca tot atâtea *semne* și *pedepse*, trimise de însuși Dumnezeu, pentru mulțimea păcatelor noastre.

Concepția aceasta creștinească despre relele și năcazurile, cari îl ajung în viață, o are, după cum se știe, și poporul nostru țăran, a cărui împăcare cu soarta și resemnare blândă în fața nevoilor formează nota superioară a ființii sale etnice.

Povăuită de această doctrină, biserica noastră, de pildă, a introdus în slujbele ei și ne îndatorează pe noi preoții ca să facem rugăciuni de cerere și pocăință la vreme de neplouare, de foamete, ciumă etc. Iar în vreme de războiu, — sau cum se spune în termen bisericesc: «*la năvălirile barbarilor*» — ne poruncește să ne rugăm: «*ca Domnul Dumnezeu să ne ierte toate păcatele, prin cari am întârțat urgia lui ce vine asupra noastră și iubirea lui de oameni am măriat*»... Iar o altă ectenie zice: «*Cela ce ai dăruit biruință puternică lui Moise asupra lui Amalic, lui Samson asupra celor de alt neam și lui David asupra lui Goliat, sfermă și acum puterea și țaria dușmanului ce se scoală asupra noastră*»...

Evident așadar, că și războiul — asemenea cu celelalte catastrofe mondiale — biserica noastră creștinească îl socotește ca îngăduit sau conces din partea lui Dumnezeu, drept *mijloc de pedepsire* și remediu de îndreptare a oamenilor, cari l-au măriat prin patimile și fărădelegile lor.

Rezonamentul acesta nu poate altera ideea Dumnezeului păcii și al iubirii de oameni, pentru că precum tatăl familiei, mâhnit de purtarea fiilor săi, îi ceartă și-i pedepsește cu asprime, asemenea și Părintele ceresc, ne mai putând răbda răutățile fiilor săi pământești, întoarce uneori fața sa dela ei, sau intră la judecată cu robii săi, lăsându-i pradă patimilor lor diavolești.

Privit în lumina moralei creștine, războiul înceată deci a mai fi o simplă «*năsbătie diplomatică sau militară*». El împrumută caracterul misterios al unei acțiuni supranaturale și îmbracă proporțiile uriașe de înfricoșată manifestare a acelei puteri mai presus de fire, care în termenul metaforic al credinței noastre se chiamă: *mâna lui Dumnezeu*.

Și după ce nimic nu se întâmplă în lume fără o cauză și fără o țintă anumită, astfel războiul încă trebuie să-și aibă scopul său, bine precizat de prevedința divină. Voința și hotărârea lui Dumnezeu e totdeauna dreaptă și înțeleaptă. Nouă nu ne rămâne, decât să ne supunem cu resemnare, zicând: Doamne, fie voia ta!

Înțelegând în chipul acesta rostul și scopul războiului, credem, că va apărea fiecăruia firească și explicabilă procedura clerului de toate confesiunile creștine, care s'a împăcat cu ideea războiului actual și — urmând povața cărților bisericești — s'a rugat fiecăruia pentru biruința armelor sale, având convingerea, că lupta se dă, cu voia Tatălui ceresc, pentru triumful virtuții asupra păcatului.

Atitudinea clerului, în urmare, nu se poate zice, că ar fi paradoxală, sau în contrarietate cu doctrina pozitivă, sau cu normele rituale ale bisericii creștinești, care totdeauna se pleacă cu smerenie și umilință în fața voii lui Dumnezeu. Gh. Tulbure.

Problemele

Reuniunilor de femei în războiul actual.

În zilele acestea istorice prin cari trecem, când sufletele ni se umplu de groaza zilei de mâne, când cugetele noastre sboară, pe deoparte la cei-ce își jertfesc viața pe câmpiile înzăpădite și în munții ghețoși, ca să aperse granițele iubitei noastre patrii de lăcomia celor nesațioși după pământ, pe de altă parte suntem înduioșați și ni se strânge inima de durere văzând lipsele și mizeria celor rămași fără sprijinul recerut, — ca niște îngeri păzitori, ca niște căminuri calde, vedem cum își îmbie serviciile Reuniunilor de femei, neobosite și fără preget, străduindu-se întru alinarea durerilor celor răniți de pe câmpul de războiu și întru împărțirea de ajutoare și alimente celor lipsiți și neputincioși, cărora în vremurile aceste grele mai greu li s'a făcut traiul de azi pe mâne.

Ni se umple inima de mândrie justă, când cetim atât de des în foile noastre, nu numai despre vitejia probată a ostașilor noștri pe diferitele câmpuri de războiu, ci și de neobosită acțiune de binefacere și iubire creștinească ce se practică zilnic în diferitele centre românești de către femeile noastre.

Virtuțile cu cari a înzestrat Dumnezeu femeia română, au tocmai acum cea mai frumoasă ocaziune de a se manifesta în toată plenitudinea lor. Cu însuflețire au plecat vitejii noștri la datoria lor, cu aceeași însuflețire și jertfă de sine s'au dedicat și femeile noastre operei de ajutorare, pentru-ca ranele ce le deschide crâncenul războiu pe toate terenele, întru-cât e numai posibil, să le aline, să le vindece.

S'a amintit în acest ziar de rezultatul frumos al mișcătorului «A-

pel» dat din partea «Societății femeilor rom. din Săliște», din care s'au ajutorat în mai multe rânduri cu bucate 30 familii rămase pe urma celor mobilizați. S'a amintit și de bogatul dar făcut de această Societate, care și-a început activitatea aproape deodată cu izbucnirea înfricoșatului războiu, pe seama Crucii Roșii, prin pregătirea a lor 1256 obiecte scutitoare de earnă pentru soldații duși în războiu, la a căror lucrare s'a angajat aproape întreagă comuna, dela fetele de școală începând până la bătrâne gârbovite de ani, cari și ele cu drag au primit să-și pună ochii oboșiți și mâinile reci în slujba celor-ce se jertfesc pentru țară.

Vrednică de amintire e însă crearea de îngrijirea spitalului pentru reconvalescenții ce ni se trimit din spitalele militare din Sibiu, a căror număr variază între 60-70 soldați, și pentru cari s'a aranjat nu numai paturile cu albiturile necesare, ci și o bucătărie împreună cu școală de menaj, condusă cu o deosebită pricepere și cu cea mai devotată jertfă de sine.

Această școală nu numai că aprovizionează răniții cu alimentele trebuincioase, ci instruiază în mod gratuit numeroase eleve în arta atât de necesară a bucătăriei și a gospodăriei de casă. Binefacerile acestei școale se vor revărsa și în viitor cu îmbelșugare asupra populațiunii noastre, când locul răniților la masa ei bogată îl vor lua copii de școală din case sărace, aparținătoare comunei noastre și a celor învecinate, servindu-li-se pe zi cel puțin o mâncare caldă.

S'a gândit societatea noastră și la văduvele neputincioase și familiile sărace, cărora prin traiul scump al zilelor noastre li s'a potentat mizeria și lipsa. Acestora a împărțit în ajutor nașterii Domnului 80 ferdele de cucuruz și 70 pâni de grâu curat, un gest pe cât de frumos, pe atât de mișcător. Bindecuvântările și lacrimile de mulțumită ce licăreau din ochii bietelor bătrâne, cari își duceau mângăiate darurile de sărbători, sunt o duioasă recunoștință pentru toți cei-ce conduc și stăruiesc pentru bunul mers al acestei societăți.

Și încă multe alte probleme vor rezolva și sunt chemate a rezolva toate Reuniunile de femei, în toate timpurile, dar în deosebi în aceste vremuri, când pericolul e mai mare și când ajutorul trebuie se fie mai aproape. Și dacă până acum nu s'a satisfăcut în tot locul deselor îndemnuri venite din partea autorităților noastre bisericești, de a înființa în toate comunele Reuniuni de femei, acum în aceste vremuri neobișnuite ar fi tocmai la loc înființarea lor. Ori-cât ajutor s'ar da din partea singuraticilor celor lipsiți, nu se poate compara cu rezultatul unei acțiuni de ajutorare, făcută în mod rațional, de o societate bine condusă. Risipa ce se face adeseori la acte de milostenie din partea singuraticilor, la pomeni sau la alte ocaziuni, se poate împedea prin împărțirea echitabilă de cătră o societate.

Ca o problemă din cele mai însemnate ale Reuniunilor femeiești în aceste vremuri e apoi a se considera și promovarea și propagarea simțului de cruțare. Cruțarea în mâncare și în îmbrăcăminte e o virtute pentru fiecare femeie, ori-cărei clase ar aparține ea; femeia care pricepe mai bine această artă, e mai bine pregătită pentru a putea face față greutăților vremii de azi; iar ce prisosește în casa bogatului, prin cruțarea gospodinei înțelepte, să se pună la dispoziția societății, care va da din prisosul bogatului pâne celui sărac!

Și câte alte probleme frumoase își așteaptă rezolvirea prin mintea

luminată, inima nobilă și mâna darnică a femeii; stăruință însă se cere și muncă organizată. Totul depinde dela o voință tare, și unde este voință, se găsește și calea de a o pune în aplicare. Și când femeile noastre pe câmpul lor de activitate vor dovedi atâta bărbăție, ca soldații noștri pe câmpiile de bătăie, atunci fără îndoială, că spectrele războiului vor fi mai puțin îngrozitoare și cu mulțămirea în suflet ne vom putea bucura în timpul seu de binecuvântările păcii mult dorite, șoptindu-ne constiința împăcată, că ne-am făcut pe deplin datoria pentru patrie.

(db.)

Secretul succesului.

— Tineretului nostru. —

VI.

Periodul fatal.

Fatal este tot ce se referă la soarte, fie bine, fie rău. Acest înțeles general îl dăm aci cuvântului, cu toate că în graiul nostru *fatalitatea* se întrebuințează mai ales la nenorociri, poate pentru că aceste sunt mai dese.

Trebuie să mărturisim însă, că titlul de mai sus de lungă vreme s'a oprit în mintea noastră, ca rezultatul unor experiențe amare. De fapt, e nespud de mare numărul tinerilor, pe cari în perioada dela 15—20 ani i-am văzut cum se pierd fără speranță, ori iau astfel de hotărâri, încât compromit pentru totdeauna izbânda celor mai frumoase nădejdi.

În viață am cunoscut mulți tineri, mai întâi conșcolari și frați mai tineri, apoi elevi proprii în diferitele orașe, unde împrejurările vieții m'au făcut să iau parte activă la învățământul secundar. În anii din urmă mai ales, mulțumită unor împrejurări cu totul particulare, am avut prilejul să renouiesc relațiile de mult întrerupte. Am întâlnit în floarea ori pe povârnișul vieții pe unii dintre cei ce în tinerețea lor mi-au fost conșcolari sau elevi. Aceștia, cu istoria propriei lor vieți, mi-au descoperit și pe a multor altora. Ei bine, nu pot ascunde, că aceste desvăliri mi-au umplut inima de amărăciune; mi-au sugerat titlul acestei convorbiri și în mare parte chiar ideea de a scrie această carte.

Căți din tinerii, cari odinioară erau bucuria și speranța noastră, nu s'au prăpădit! Mulți dintre ei au murit în primăvara vieții... de o bătrânețe rușinoasă și prematură. Alții, cărora talentul le promitea viitorul cel mai strălucit, azi sunt desorientați, fără direcție hotărâită, naufragiați, bătuți de toate vânturile și împinși spre ruina definitivă... poate tocmai la fărml de unde au plecat. Unii au fost în stare să delature o plagă; dar câți n'au fost înfrânți, fiind siliți să arunce în mare cea mai mare parte a bogățiilor lor, spre a scăpa de un înec total!

Aceste experiențe triste ne-a făcut să medităm adânc, și rezultatul meditațiilor noastre e convingerea intimă, că aproape toate aceste nenorociri — precum și succesele ce le-am întâlnit — s'au plămuit în *periodul fatal*, la etatea critică și plină de primejdiile dela 15—20 ani.

Aprofundând problema, am aflat rezonane puternice, care explică caracterul hotărâtor al acestui *period fatal*. Aceasta e etatea la care se deșteaptă pasiunile, atât cele ce le aduce cu sine *pubertatea*, cât și cele ce hrănesc *zburdălnicia* juvenilă. Este etatea, când trebuie să ne alegem o profesiune, ori măcar un drum, care să ne conducă la scopul definitiv al vieții. În sfârșit, ca să ne exprimăm într'o imagine metaforică cât mai expresivă, este etatea, când trebuie să *sămănăm* tot ce are să crească, să se coacă și să aducă fructe mai târziu. Și e scris atât în natură, cât și în Biblie, că *precum va sămăna omul, așa va secera*. (Galat. VI. 8.)

Dar dacă natura și creatorul ei, Dumnezeu, a rezervat pentru această etate cele mai decisive *hotărâri*, i-a lăsat și prețioase *privilegii*.

Această perioadă se anunță prin transformări, cari trezesc atențiunea tinărului, ca și cum ar vrea să-l facă băgător de seamă, că se apropie momentul solemn și prin urmare să și concentreze toate puterile. Vocea perde tonurile subțiri de copil și ia intonațiuni grave și sonore de bărbat. Obrajii trandafirii încep să se acopere de un puf mătăsoș și pe buza superioară incolțește mustața, semnul bărbăției. Corpul perde formele moi și rotunde ale copilăriei; membrele se întind și se otelesc, iar peptul se lărgeste, ca și cum n'ar mai putea să cuprindă inima.

Încă cu mult mai marcante și mai importante sunt schimbările ce se petrec în spiritul tinărului. În locul timidității copilărești se manifestă curajul măndru și plin de

demnitate. Imaginația se aprinde și e sensibilă pentru tot ce e frumos, mare și nobil. Întreprinderile riscate îl încântă, nu se dă înapoi nici din fața primejdiei, nici a sacrificiului și nu cântărește dificultățile. Tînărul crede tot, sperază tot și nu se îndoiește de nimic, cu atât mai puțin de sine însuși. Copilul sălbatic și egoist acum e stăpînit de sentimente; îl emoționează până la lacrimi atât vederea mizeriei, cât și faima răsunătoare a eroismului și a gloriei.

Este vre-un lucru imposibil la această etate, când sucul *omenesc* circulează cu așa abundență, ca sucul arborilor primăvara? Dela 15—20 ani nu se găsește cuvîntul *imposibil* în dicționarul vieții. Dar trebuie să ne umple de teamă împrejurarea, că fericitul stăpîn al acestei bogății de forțe abia își dă seamă că le are; și mai puțin își dă seamă de nemărginita *răspundere* ce apasă asupra lui în urma întrebării unor comori atât de scumpe în timpul acestei fatalități.

Lumea în genere se înșală în aprecierile sale, când dă atențiune cu preferință *omului* care, ajuns la vârsta adultă, a câștigat poziție socială, și-a cucerit un nume în știință ori în artă, a dus la bun sfârșit întreprinderi binefăcătoare pentru patrie și omenie. Dar nu e așa. Apogeul *valorii individuale* a omului nu cade în epoca, când el a produs o parte sau toate lucrările de cari e capabil, ci este la epoca, când aceste lucrări viitoare sunt încă *în germene* în acela care le va produce cu timpul. Aceasta e etatea într'adevăr *fecundă*, dar și foarte critică. La vârsta adultă, când omul a săvârșit tot ce a putut ori a voit, nu mai rămîne loc decât pentru admirație *stearpă*, ori pentru mustri fără folos.

«Pentru un bărbat — zice Conwell — faptul, că a realizat succese, că a câștigat poziție socială, ori a ajuns tată de familie, nu dovedește nici într'un chip, că el ar fi crescut în valoare și importanță individuală. Adevărul este tocmai dimpotrivă. Acest bărbat de patruzeci de ani, acum nu mai aduce societății un serviciu așa mare, ca atunci, când se căsnea să sece succese și să merite pe cele dobândite. Tatăl copiilor, acum nu mai stă pe o treaptă așa înaltă, ca atunci când forțele care li-au dat viața, erau incuinate în facultățile sale vitale. Bogățiile îngrădite de el, acum nu mai aparțin forței sale progresive, ca atunci, când în germene erau condensate în mușchii, în voința și în creierul său. Lumea acum se poate lipsi de el de o mie de ori mai ușor ca atunci, când nu era altceva decât întruparea tuturor facultăților sale și se află pe pragul bărbăției».

Tot în chipul acesta, arta se poate lipsi azi de Raphaël și de Michel Angello cu mai puțin inconvenient, decât atunci când erau numai de cincisprezece ani. Atunci ei păstrau în visteria geniului lor tînăr creațiunile ce le avem azi dela ei ca o moștenire prețioasă, deși dănsii au murit cu veacuri înainte.

Conwell are dreptate. Tineretul de 15—20 ani păstrează cu mult mai bine viitorul imensei mulțimi ce are să se nască, decât milioanele de tați, cari joacă pe genunchii lor sburdalnicii copilași din timpul nostru. Acest tineret poartă posteritatea în facultățile sale vitale și prin purtarea sa din acest period decisiv pentru viitorul său și al patriei modelează caracterele, croiește succesele și hotărăște capacitatea mentală și morală a generațiilor viitoare.

Asemenea unor muncitori năzdrăvani tinerii modelează formele, inspiră pozele, plămuzesc trăsăturile grațioase ale feței, strălucirea ochilor, trandafirii obrazilor generațiilor ce se vor naște din ei. Tot ce fac azi părinții și educatorii pentru îmbunătățirea sorții copiilor și adolescenților e de puțină importanță în comparație cu ceea ce pot face tinerii, pregătind într'înșii viața ce vor trebui să o transmită la vremea sa urmașilor, spre a continua istoria neamului.

Educația poate cultivă facultățile fizice, intelectuale și morale care *există* în copii, dar nu le poate *infiltra* facultăți noi. Dimpotrivă, tinerii prin purtarea lor prepară sângele, și facultățile pe cari le vor infiltra într'altă tinerime, care se va naște din ei.

Inflorirea și ruina, progresul și decadența neamului, atîrnă dela voi, tinerilor! Și în special etatea dela 15—20 ani este, când voi trebuie să decideți cu așa temei, soarta neamului cum nu o veți putea face niciodată mai târziu, chiar nici când norocul v'ar pune în fruntea guvernului!

Neamul își atînteste privirile asupra voastră și-și așteaptă dela conduita voastră mărirea ori rușinea, bunăstarea sau nenorocirea! Ce răspundere groznică aveți, dacă perdeți înzadar, ori în desfrînări, acest timp prețios! Dar și ce cinste pentru voi, că țineți în mînile voastre soarta iubitului nostru neam!

Războiul.

În Carpați decurge lupta cu înverșunare și cu bun succes pentru trupele noastre. În Bucovina, după lupte grele de două zile, trupele noastre au reocupat dela Ruși localitățile Isvor și Moldava, și au silit pe dușman să se retragă în fugă mare, lăsând pe câmpul de luptă arme, muniție, alimente, etc. Invingerea aceasta a trupelor noastre e cu atât mai însemnată, cu cât Rușii primiseră ajutor însemnat din altă parte și erau foarte număroși față de ai noștri.

Știrile primite astăzi ne spun apoi, că după înfrîngerea dela Iacobeni, Rușii s'au retras la Câmpulung, unde și-au făcut șanțuri betonate, în formă de fortăreață. Trupele noastre însă, urmărindu-i, i-au scos din aceste ascunzișuri și i-au luat la goană. Pe la Câmpulung nu mai sunt Ruși. Trupele noastre au reocupat localitățile Pojorita, Valea-Putna, Câmpulung și Vama. Este speranță, că în curînd Bucovina va fi curățită întreagă de Ruși. Prin părțile reocupate, funcționarii austriaci și-au început activitatea.

În Galiția și Polonia rusească situația e neschimbată, iar în Franța se dau lupte pe întreaga linie. Pe mare submarinele germane au mai scufundat câteva vapoare mari engleze.

NOUTAȚI.

Censura. Ziarul „Gazeta Transilvaniei“ din Brașov publică în numărul de Vineri ordinul procuraturii regești de acolo, prin care se introduce controlul asupra ziarului numit, astfel, că foaia, înainte de espedare are să fie prezentată procurorului și numai după trei ore socotele dela înmănarea exemplarului prim tipărit poate să se facă împărțirea și espedarea foii. Ne surprinde, că față de ziarul brașovean abia acum, în 3 Februarie 1915, se face aceea, ce față de foaia noastră și față de toate ziarele din Sibiu, s'a făcut la începutul lunii August 1914. Plus apoi, că la noi, în 10 August n. 1914 a fost introdusă și *censura militară*, căreia suntem obligați a-i prezenta foaia înainte de a o băga în mașină, deci paginile trece prin cenzura militară, care șterge ce nu-i convine, putem pune foaia în tease, când apoi avem să trimitem primul exemplar tipărit procuraturii, iar după trei ore putem espeda foaia. De toate aceste miserii confrății din Brașov au fost, cum se vede, scutiți până acuma.

Cartea roșie în ediție populară. Din Viena se scrie, că a spărut ediția populară a cărții roșii. În mai multe limbi. Cuprinde o introducere explicativă, în care se descrie în linii mari raportul monarhiei austro-ungare cu Serbia și felul cum s'a produs războiul general, și în deosebi conflictul cu Rusia, care s'a aliat „cu egoismul Marelui Britanii și cu dorul de revanșă al republicii franceze“, ca să-și poată realiza planurile cele mai îndrăznețe pe socoteala monarhiei noastre. — Prețul cărții 1 coroană.

Prelungirea mandatelor de deputați. După informațiuni din capitala țării, alegerile de deputați pentru camera ungară se vor ținea în *Iulie* chiar și atunci, când războiul până la data aceea n'ar fi terminat. Alegerile însă nu s'au făcut numai formale; contra-candidații adevărați nu se vor pune, ci în fiecare cerc electoral va fi reales deputatul de până acum. Parlamentul apoi, după sfârșitul războiului, are să fie dizolvat, și imediat după aceea se vor publica alegeri noi.

Rugăciunea Papei. Rugăciunea pentru pace, întocmită de papa și împărțită tuturor episcopilor romano-catolici din lume, pentru că se dispună se fie citită în Februarie și eventual în 21 Martie n. În toate bisericile romano-catolice, a fost sechestrată în Paris. Guvernul francez va permite ori nu va permite citirea ei în biserici, numai după ce va studia textul și arhiepiscopul romano-catolic din Paris îi va da lămuririle necesare. Motivul adevărat al confiscării rugăciunii va fi probabil acela, că guvernul francez se teme, ca nu cumva prin rostirea în toate bisericile a rugăciunii Papei, să se nască în Franța un curent puternic — pentru pace. Confiscarea a provocat dealtecum mare nemulțămire la Roma.

Cați au făcut cenzura advocațională. Comisiunea examinătoare din Murăș-Oșorhei și-a publicat raportul despre examenele de advocat și de judecător ținute în 1914. S'au prezentat la examene în anul trecut 191 persoane; s'au admis 152, s'au respins 39.

Tifosul exantematic în Brașov. S'au ivit în Brașov câteva cazuri de tifos exantematic (Flecktifus). S'a îmbolnăvit un împiegat al tramvaiului, care a și murit. doi împiegati dela căile ferate, ceea ce dovedește, că boala a fost adusă la Brașov de cei ce călătoresc cu trenul. S'au luat măsuri pentru localizarea molimei. Aceeaș boală s'a ivit de altcum în Arad, unde a fost adusă de prizonierii sârbi.

Studii și documente. În Paris s'a format un comitet de savanți, care și-a pus de față să publice documente și studii asupra războiului actual. Comitetul se compune din profesori universitari cu renume. Până acum s'au tipărit trei broșuri, care au să fie răspândite în statele neutrale.

Când te afli în strâmtoare. Englezii au aflat în orașul *Aden* manifeste în limba arabă, declarând că poartă un deosebit respect și multă stimă pentru muzulmani. Schimbarea aceasta repede, în limbajul violent englezesc, destăinuiește strâmtoarea, în care au ajuns nobilii fi ai Angliei. — (*Aden* este un oraș și port în Arabia, la intrarea Mării roșii, are 50 de mii de locuitori și aparține dela anul 1839 englezilor).

Promoție. Sâmbătă în 30 Ianuarie n. a fost promovat la universitatea din Cluj doctor în medicină tinerul român *Nicolae Putilean* din Cluj, care venind bolnav de pe câmpul de război, în scurt timp a dat ultimul examen cu succes strălucit.

În ajutorul familiilor celor plecați la război. În Ungaria, conform informațiilor venite din capitala țării, 830 de mii de familii se împărtășesc de ajutorul statului, care plătește zilnic *un milion și trei sute de mii coroane* ca ajutor pentru familiile sărace ale celor duși în război.

Schimbul prizonierilor. O știre rusească sosită la Zürich spune, că schimbul de prizonieri austro-ungari și rușești se va face în România.

Monopolul în Austria? În cercurile parlamentare vieneze se vorbește despre introducerea monopolului pe *chibrite și petrol*. Părerea generală e că pe chibrite s'ar putea ușor introduce monopolul. Privitor la petrol însă, chestiunea e mai complicată; ear timpurile actuale nu sunt potrivite pentru a realiza asemenea planuri împreunate cu mari cheltuieli.

Pentru pace. Comitetul de pace al celor 21 de țări din Statele unite americane, cum se anunță din Newyork, a luat inițiativa sub prezidenția lui Bryan de a convoca o *conferință internațională a neutralilor* în scopul de a porni o acțiune cât mai energică în interesul păcii.

Mare explozie. Din Cracovia se anunță că patru magazine de praf de pușcă în fortăreața rusească Brest Litovsc au fost aruncate în aer. Numărul rănilor și morților, în urma exploziei puternice, trece peste o mie.

Câinii în serviciul poștei. Guvernul Statelor unite întrebuințează de câțiva timp câinii pentru a transporta scrisorile destinate lucrătorilor din minele de aur dela Alasca. Posta, trasă de câni, pleacă tot a șaptea zi și face o cale cam de 800 mile engleze. Sania sau trăsura poștei este dusă de 6—8 câni. Greutatea ei face 200—300 kilograme. Drumul pe care îl fac și de 60 de kilometri. Tot la distanțe de 25 km. se găsesc colibe de adăpostit. În timp de eamnă circulația e împreună cu greutatea uriașă; cu toate acestea poșta funcționează extraordinar de regulat.

Submarinele Germaniei. În zilele din urmă submarinele germane au pătruns în Marea irlandeză și au cufundat earăși mai multe vapoare comerciale engleze. Fapta eroică a vaselor Germaniei a provocat senzație enormă în Franța. Scriitorul Hervé, în *Guerre Sociale*, declară următoarele: Nemții sunt puternici și isteți; ba au chiar atât de multă isteție, încât ar putea împrumuta și aliaților noștri britici. Anglia, stăpâna mărilor, ar putea în adevăr să învețe dela germani. — Le Journal scrie cu multă laudă despre comandantul submarinului U 21, care s'a îngrijit întâi de salvarea personalului de pe vaporul ce avea să fie distrus. E minune, zice ziarul francez, că Germania are așa de numeroși ofițeri, cari sunt capabili să îndeplinească lucruri din cale afară periculoase.

Caz de moarte. Între cei mulți, cari au căzut pe câmpul de luptă în Galiția, se află și fiul măestrului pantofar Constantin Dragoș din Sibiu, cu numele Ionel Dragoș, culegător-tipograf, și fost corporal în regimentul 23 de honvezi. A căzut la 15 Decembrie 1914 în lupta dela Podole, lângă Neu-Sandez, lovit în cap de un glont. Răposatul, în etate de 21 ani, era cel mai mic fiu la părinți, cari îl deplîng cu durere dimpreună cu două surori și un frate. — Odihnească în pace!

Executați. Joi dimineața, în 4 Februarie n., au fost spânzurați în curtea dela temnița fortăreței din Sarajevo condamnații în procesul de înaltă trădare: *Velco Ciubrlovici*, *Mișco Ivanovici* și *Danilo Ilici*. Alți doi osândiți la moarte, *Milovici* și *Corosici*, au fost grațiați și pedeapsa li s'a schimbat în temniță, la unu pe viață, la celalalt pe 20 de ani.

Prizonierii ruși. Numărul soldaților prinși ruși, aflați în Austria și Ungaria, este de 200.000. Taberele unde se găsesc adăpostiți, în apropierea diferitelor orașe din monarhie, sunt destul de mari și cuprind în termin mediu câte 20 mii de ruși. Mare parte dintr'înșii sunt analfabeți și nu cunosc altă limbă decât pe-a lor. Din această cauză e greu de stabilit la unii cum îi cheamă și din ce localitate sunt? Aparțin la deosebite popoare din Rusia. Se află între prizonieri: oameni din Rusia mare, din Rusia mică, cerchezi, cazaci dela Don, soldați din Siberia, din Rusia sudică ș. a., — și uneori nici ei între sine nu se înțeleg în limbile ce le vorbesc. Întru cât li se poate stabili numele și regimentele, la care aparțin, datele se comunică în limba germană Crucii roșii rusești.

Bioscopul Apollo din Gesellschaftshaus va reprezenta Luni și Marți în 8 și 9 Februarie program de elită: *Curierul de război*, actualități de pe câmpurile de luptă. Femea goală, piesă dramatică în 4 acte, scrisă de: *Henry Bataille*. Rolul principal îl joacă: *Lydia Borelli*, cea mai mare artistă a teatrului italian. Cea mai nouă senzațiune a cinematografului. Mătușa cea bogată, comedie.

+ Zevedeu Mureșianu.

La încheierea foii aflăm cu multă părere de rău, că protopresbiterul *Zevedeu Mureșianu* al tractului Iliia, după lungi și grele suferințe a adormit în Domnul astăzi la orele 12, aici în Sibiu. Inmormântarea se va face Mercuri, la orele 2 d. a.

Teatru.

(x) Când e vorba de reprezentarea unui cap de operă al literaturii universale, cum este *Faust* de Goethe sau o tragedie de Shakespeare, trebuie să ne mulțumim cu rezultate mai modeste, ce ni se pot oferi în teatre provinciale.

Opera fruntașă a lui Goethe, *Faust*, a fost studiată și în stagiunea de față și s'a jucat Sâmbătă în 6 Februarie, cu rezultat destul de izbit.

Persoana legendară *Faust* și *Mefisto* demonul s'au oglindit adeseori cu putere și cu mult foc în jocul tinerilor actori *Eitel* și *Nelson*, cari negresit, după stăruința ce o desvoltă, vor da la vremea sa figuri tot mai perfecte.

Schimbările treptate, prin care trec persoanele principale din marea tragedie plămuzită de geniul lui Goethe, reclamă forțe consumate în arta teatrală. Așa a fost de astădată dsoara *Ewald*. Cu o dicțiune corectă și necăutată a nimerit tonul blondei și nenorocitei *Margarete*, și dela început până la sfârșit și-a susținut rolul la egală înălțime artistică.

În roluri de a doua mână sunt vrednice de laudat damele, trei, care împreună cu *Mefisto* au recitat prologul.

Ieri, Duminecă, am ascultat pe cântărețul de operă, dl *Ionel Crișan*, în piesa *Păpușa* cu muzica de Audran. Cântarea și jocul dlui *Crișan* ni-a rămas în bună memorie dela concertele, în care a debutat la diferite ocazii, și mai ales dela operele *Secretul Susanei* și *Cavaleria Rusticană*. Baritonul său metalic a ieșit bine la iveală, ea bătrânul călugăr *Maxim*, în opereta de aseară. A și fost aplaudat în scenă deschisă. Năd'jdum să-l auzim cât mai des și de aici înainte.

S'au mai distins în aceeaș operetă: primadona *Fürstenau*, ca păpușă iscusită și grațioasă; precum și domni *Stelzer* și *Redl* hazliu ca de obicei.

Nr. 15/1915.

1-3

Concurs.

Pentru ocuparea postului de paroh din parohia Craiva (cl. III.) se escrie nou concurs cu termen de 30 zile dela această primă publicare.

Venetele, cu întregirea prescrișă dela stat, sunt conform datelor din coala B.

Cererile de concurs se vor înainta la subsemnatul oficiu în termenul susindicat, având concurenții a se prezenta, — pe lângă observarea prescrișelor reglementare, — în o Duminecă sau sărbătoare la biserică, spre a cânta și predica, resp. celebra.

Alba-Iulia, 22 Ianuarie 1915.

Oficiul protopresbiterial român-ortodox al tractului Alba-Iulia, în conțelegere cu comitetul parohial.

Ion Teculescu
protopresbiter.

Nr. 32/1915.

1-3

Concurs.

Pentru întregirea postului de învățător la școala noastră confesională din comuna Iabanița protopresbiteratul Reghinului, să publice concurs cu termen de 30 zile dela prima apariție în „Telegraful Român”.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt:

a) Salar: 600 coroane dela comuna bi sericească, iar restul până la suma cerută de lege, din ajutorul de stat, care se va asemua alesului pe temeiul documentelor sale, după ce fostul învățător a beneficiat de acel ajutor.

b) Cuartir în edificiul școlii.

c) Lemne de foc 3^a stângini, eventual relut de 20 coroane.

d) $\frac{1}{4}$ jugăr grădină de pomărit, pe care învățătorul ales e obligat să o cultive.

Învățătorul ales e îndatorat a instrua și a conduce corul de elevi și de adulți în toate Duminecile și sărbătorile în biserică, să conducă și școala de repetiție.

Cererile de concurs se vor înainta la subsemnatul oficiu protopresbiterial în termenul deschis, iar concurenții spre a se face cunoșcuți poporului se vor prezenta într-o Duminecă ori sărbătoare la biserică.

Reghinul-săseșe, 20 Ianuarie 1915.

Oficiul protopresbiterial gr.-or. al Reghinului în conțelegere cu respectivul comitet parohial.

Vasilie Duma
protopop.

A apărut și se află de vânzare la Librăria arhidiecezană, Sibiu:

G. S. Petrow:

Calea spre Dumnezeu.

Contemplațiuni asupra Dumnezeirei și asupra adevărului divin.

Traducere

de **Teodor V. Păcățian.**

Ediția II.

Prețul 1 cor. + porto 5 fil.

A apărut

în editura Comisiunii administrative a topografiei arhidiecezane

Carte de rugăciune,

în care se cuprinde: Rugăciune de dimineață; rugăciunea sfintei treimi; rugăciune către Dumnezeu Fiul; Psalmul „Miluește-mă Dumnezeule”, etc.; rugăciunile mesei; Simvolul credinței; rugăciune de seara; rugăciune către Dumnezeu Tatăl; rugăciune către născătoarea de Dumnezeu; rugăciunea sfintei cruci; rugăciune către Domnul nostru Iisus Cristos și rugăciune la nenorociri și alte necazuri.

Se află în depozit spre vânzare la Librăria arhidiecezană, și se vinde legată în co-loare roșie și vânată cu 20 fileri.

Format plăcut, mic, pentru a se putea purta și în buzunar.

Prețurilor, profesorilor și învățătorilor, la comanda de cel puțin 50 exemplare, pe lângă achitarea prețului sau expedarea cu rambursă, li se dă 20% rabat.

Este o carte de rugăciune foarte cores-punzătoare nu numai pentru trebuințele sus-tești ale oricărui creștin, ci și ca dar la co-pii, pe sărbătorile Nașterii Domnului, precum și pentru oștășii din reșel, atât după cuprins, cât și după format și exterior.

Prăvălia se discompune total.

Desfacere totală concesionată.

De argint veritabil inele și cercei dela cor. —40 în sus
" " " broșe și acă-
țătoare (juju) " " —40 "
" " " ceasuri . . . " " 4— "
" " " brățare și na-
sturi . . . " " —50 "
Bastoane de preumblare și de
călărit de argint sau montate
cu argint " " 3— "
De argint veritabil lanțuri de ceas " " 130 "
" " " tabachere . . . " " 8— "
" " " tacâmuri o-
biete de lux, decorație de
masă de tot felul cât se poate
de ieftin după greutate.
Aur verit. 14 carat inele, cercei " " 3— "
" " " lanțuri de
ceas . . . " " 14— "
" " " ceasuri de
dame . . . " " 15— "
" " " brățare . . . " " 12— "
" " " acățătoare
(juju) . . . " " 4— "

Toți articli în aur veritabil de
14 carate, cu veritabile bri-
liante, diamante, pietriscum etc,
după greutate, cât se poate
de ieftin.
Cele mai fine corfe de argint
de China . . . dela cor. 180 în sus
" " " vase de flori " " 180 "
" " " decorații de " " 5— "
" " " lucruri de
lux, decorații de masă și pe-
reți, tacâmuri Bendorfer și
Cristofle, în alegere mare și
cât se poate de ieftin.
Fiecare obiect de aur și argint
e probat și examinat oficial,
și provăzut cu insignia ofici-
oasă. Afară de ac a se ga-
rantează și în scris pentru
veritabilitate.
Mai departe recomand ceasuri
de buzunar de nickel, oțel,
golding, argint nou . . . " " 250 "
Ceasuri de perete . . . " " 3— "

Numai cu bani gata!

Rog pentru sprijinul Oloratului public, cu stimă:

IULIU ERŐS,

prăvălie de oroloage, juvaericale, aurării, argintării și argint de China,
Sibiu, strada Cisnădiei Nr. 3.

(2) 8-24

A apărut și se află de vânzare la Librăria arhidiecezană:

Călințarul arhidiecezan

pe anul 1915

cu Șematismul autentic al bisericii ortodoxe rom. din Ungaria și Transilvania. Partea literară conține lucrări foarte interesante.

Prețul 80 fil, plus porto poștal 20 fil.

ICOANE SFINTE

pictură de mână în oleu, pe pânză, în orisicare mărime, pe lângă prețurile cele mai moderate ofere:

Librăria Tipografiei arhidiecezane

Sibiu, strada Macelarilor Nr. 45

I.

- Adormirea Maicei Domnului
- Bunavestire
- Nașterea Domnului Iisus Christos
- Fuga la Egipt
- Iisus în biserică de 12 ani
- La nunta din Cana
- Iisus pe mare
- Învierea lui Lazar
- Schimbarea la față
- Răstignirea lui Iisus Christos
- Punerea în mormânt
- Învierea Domnului
- Înălțarea — Floriile
- Tăierea împrejur
- Nașterea Maicei Domnului
- Pogorârea Duhului sfânt
- Nașterea sfântului Ioan Botezătoru
- Grigorie, Vasilie și Ioan
- Adormirea sfintei Ane
- Aflarea capului sf. Ioan Botezătoru

II.

- Iisus pe Cruce
- Înălțarea sfintei cruci
- Ilie prorocul în carul de foc
- Tăierea capului sfântului Ioan
- P. Grigorie teologul
- Sf. Vasilie

III.

- Botezul Domnului
- Constantin și Elena
- Sfântul Dumtru călare
- Sfântul George
- Maica Domnului
- Petru și Pavel
- Arhanghelii Mihail și Gavriil
- P. Ioan Gură de aur
- PP. Ioachim și Ana

IV.

- Arhanghelul Mihail
- Gavriil
- Apostol ori-care
- Domnul Christos
- Iisus în muntele Maslinilor
- Sfântul Dumtru
- Sfântul George
- Ilie Prorocul
- Ioan în pustie
- Sfântul Nicolae
- Simeon
- Andrei
- Evangelistul Ioan
- Luca
- Marcu
- Mateiu
- Prorocul Zaharia
- Apostolul Iacob
- Filip

	Grupa I.					Grupa II.					Grupa III.					și Icoane din Grupa IV.					
	Mărimea în cm.					Mărimea în cm.					Mărimea în cm.					Mărimea în cm.					
	39/50	47/63	55/68	63/79	74/100	39/50	47/63	55/68	63/79	74/100	39/50	47/63	55/68	63/79	74/100	39/50	47/63	55/68	63/79	74/100	
foarte fine Cor.	39-20	44-80	58-80	81-20	106-40	35—	40-60	51-80	70—	89-60	30-80	37-80	46-20	61-60	78-40	28—	34-60	42—	56—	70—	cor. foarte fi e.
fine . . .	26-60	29-40	46-20	56—	72-50	23-10	27-30	40-60	49—	65-80	20-30	23-80	35—	43-40	60-20	18-20	21—	30-80	39-20	56—	„ fine.
simple . . .	14—	16-10	18-20	26-50	36-40	12-60	14—	16-10	23-80	32-20	11-20	11-90	14—	21-70	29-40	9-80	10-50	11-90	9-60	26-60	„ simple.

Prețurile indicate în șema de sus sunt a se înțelege numai la icoane pictate pe pânză și fără cadre (rame). La dorință se pictează însă și pe lemn, tinicheș și aluminiu.

Deasemenea și cu angajamentul pentru prapori din orisice fel de măt-rii și de orisice culoare pe lângă condițiile cele mai favorabile